

Veltruské listy

Informační zpravodaj MěÚ Veltrusy

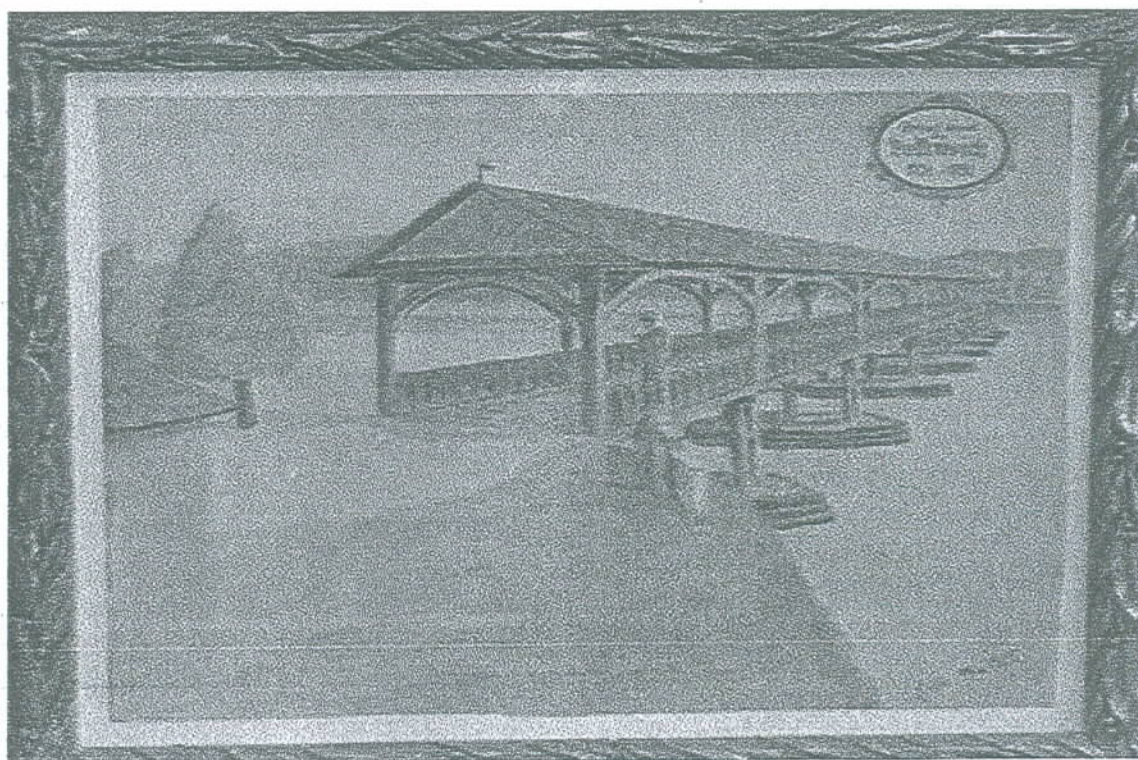
číslo 4 / 2007 ročník 9

Vážení a milí spoluobčané,
zase jsou tu Vánoce a s nimi i konec roku 2007. Za dveřmi je rok 2008 a v něm na všechny čekají další úkoly a povinnosti. Teď je tu ale sváteční čas, a tak Vám všem přeji, abyste jej prožili v klidu, bez náporu na nervovou soustavu, bez spěchu a shonu. Naopak, ať se Vám vyhnou problémy, ať se vše podaří tak, jak si přejete a ať příchod Nového roku přivítáte s klidem v duši.

Vše nejlepší v příštím roce 2008 Vám přeji já i celý kolektiv MěÚ Veltrusy.

Bronislav Havlín.

První most přes Vltavu z Veltrus do Miřejovic, více uvnitř listů

Listy vydává MěÚ Veltrusy, Palackého 9
Schváleno ministerstvem kultury pod číslem MK ČR E 10321

Cena výtisku 5,- Kč

MILÍ OBČANÉ, CHCEME VÁM PŘIPOMENOUT, že na konci 19. a začátku 20. století jezdila do Veltrus celá řada osobností. Převážně to byli umělci, spisovatelé, malíři a básníci. Jedním z mnohých byl i Jaroslav Vrchlický, který se narodil v Lounech roku 1853. Byl velmi vzdělaný a skvělý básník. Vydal přes 50 svazků básní z oboru lyriky, dramát a beletrie. Stal se profesorem na české univerzitě v Praze, byl jmenován čestným doktorem filozofie, řádným členem České akademie a doživotním členem panské sněmovny ve Vídni. Byl čestným členem Umělecké besedy v Praze a obdržel řadu dalších významných titulů. Vraťme se však do Veltrus, kam jezdil v mládí ke svému strýci, místnímu faráři. Ve Veltrusích se seznámil se spisovatelkou Sofií Podlipskou, která zde trávila dovolenou. Oblíbil si její dceru Ludmilu, do které se zamiloval a vzal si ji za ženu. J. Vrchlický se do Veltrus vracel s přestávkami až do svého stáří. Zemřel v roce 1912. Jelikož jsou před námi vánoční svátky, připomeňme si jedny z mnohých básnickových veršů.

VÁNOCE

Hlas zvonů táhne nad závějí,
kde v dálce tiše zaniká,
dnes všechny struny v srdci znějí,
neb mladost se jich dotýká.

Zem jak by liliemi skvetla,
kam sníh pad tam se zachytil,
bůh úsměv v tvářích, v oknech světla
a v nebi světla rozsvítil.

Jak strom jen pohne haluzemi,
hned střásá ledné křišťály,
rampouchy ze střech visí k zemi
jak varhan velké pišťaly

A staré písne v duši znějí
a s nimi jdou sny jesliček
kol hlavy mé, jak ve závějí
hlas traticích se rolniček

Můj duch zas tone v blaha moři,
vzdech srdcem táhne hluboce,
a zvony znějí, světla hoří -
Ó Vánoce, Ó Vánoce.

INFORMACE Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA

JEDNÁNÍ ZE DNE 3. 9. 2007

Na zasedání byli přítomni hosté ze skupiny Basilard, kteří podali informaci o výsledcích letos pořádaného *CORVUSU* v prostorách letního kina.

Návštěva	766 dospělých 184 dětí
Vybrané vstupné	85.800,- Kč
Reklama	5.000,- Kč
Náklady	78.524,- Kč
Celkem	90.800,- Kč
Zisk	12.275,- Kč

Hodnocení velmi dobré – částečný nedostatek: kvalita WC.

Starosta předložil úpravu rozpočtu č. 1/2007, zastupitelé ji schválili v předloženém znění, dále předložil žádost pí. Bártové o prodloužení nájemní smlouvy nebytových prostor na MěÚ. Zastupitelé prodloužení pronájmu schválili.

Další informace, které jsou zaměřeny na pozemky, podal místostarosta. Zastupitelé schvalují převod pozemku p. č. 1064/7 na město Veltrusy, schválili prodej pozemku p. č. 125/107 o výměře 2.150 m² v katastrálním území Veltrusy, dále schválili prodej pozemku p. č. 109/15 o výměře 158 m² v k. ú. Veltrusy a schválili prodej pozemků p. č. 562/2 o výměře 309 m², p. č. 1092/2 o výměře 284 m², p. č. 433/212 o výměře 950 m², p. č. 433/266 o výměře 965 m², vše v katastrálním území Veltrusy. Schválené prodeje byly řádně vyvěšeny na úřední desce města.

Zastupitelé schválili oprávnění starosty, uzavřít zástavní smlouvu jménem města Veltrusy na nemovitost k zajištění úvěru. Projednali žádost ředitelky MŠ uspořádat dětskou pouť v areálu MŠ a na prostranství před vchodem (kolotoče, houpačky, střelnice apod.). Bylo konstatováno, že tento prostor pro tuto akci není vhodný a bylo nabídnuto místo v areálu Letního kina.

Zastupitel ing. Jaroslav Morávek upozornil na potřebu dopravního značení v ulicích okolo základní školy. Bylo odpovězeno, že město již zadalo zpracování dopravního řešení. Dále navrhl, aby výtěžek z provozu internetové sítě byl použit na úpravy a zlepšení sítě a tím zlepšení služeb zainteresovaným obyvatelům. Dal dotaz zastupitelům, je-li nutné vypracovat studii o ekonomické stránce potřeby a udržitelnosti projektu.

JEDNÁNÍ ZE DNE 17. 9. 2007

Starosta projednal se zastupiteli žádost Českých sběrných surovin o pronájem, případně o odprodání pozemku města p. č. 273/1 a části pozemku p. č. 274/5. na uskutečnění záměru – zřízení výkupny druhotných surovin s benefitem pro město. Zastupitelé tuto žádost a záměr schválili. Byl předložen návrh Obecně závazné vyhlášky č. 2/2007, kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 1/2007 o místních poplatcích. Zastupitelé tento návrh vyhlášky schválili. Jako další byl předložen návrh Obecně závazné vyhlášky č. 3/2007, kterou se mění OZV č. 1/2004 o místních poplatcích.

Starosta předložil návrh priorit, které město Veltrusy podporuje pro určení zásobníku projektů krajského úřadu – priority výstavby a oprav silnic II. a III. třídy. Navrženou prioritou je:

- 1/ zřízení kruhových objezdů na silnici II / 608 u kláštera a České rafinerské,
- 2/ obchvat Kralup n/Vlt., včetně přemostění Vltavy.

Dále seznámil zastupitelstvo s návrhem advokátní kanceláře JUDr. Samkové-Veselé na podání trestního oznámení a podnětu finančního úřadu ve věci zkrácení údajů o stavu hospodaření a jmění a zkrácení daně, respektive provedení daňové kontroly.

Zastupitelé obě podání odmítli s tím, že v těchto věcech jsou povinny jednat pověřené orgány. Město Veltrusy zůstává na pozici – podání žaloby na špatný průběh

správního řízení a neoprávněného používání podzemní vody k technologickým účelům. S tímto řešením souhlasí všichni přítomní zastupitelé. Dále podal starosta informaci o zprávě ombudsmana Motejla k průběhu projednávání záměru pískovna Zlosyň. Vyjádření JUDr. Motejla dává za pravdu názoru města Veltrusy, že v průběhu projednávání byl několikrát porušen správní řád a sledal další pochybení a nesprávnosti v projednávání. (Zpráva je k dispozici na MěÚ Veltrusy a na internetových stránkách města).

Byl projednán záměr pana Koženého vybudovat loděnici za účelem oprav a uskladnění lodí v rámci turistického ruchu. Zastupitelé se vyjádřili, že záměr není v rozporu s cíli rozvoje města a regionu ani územního plánování. V současné době je však v uvažované oblasti platný zákaz staveb z důvodů povodňové zóny. Starosta předložil smlouvu o smlouvě budoucí s firmou ČEZ – zřízení věcného břemena k pozemku p. č. 1063 (ulice Havlíčkova) - umístění betonového sloupu v zeleném pásu.

Byl schválen návrh zastupitele ing. Morávka, aby peníze, získané provozováním internetu, byly použity na zlepšení technického vybavení a tím zrychlení internetu ve městě.

JEDNÁNÍ ZE DNE 1. 10. 2007

Byla schválena žádost pana Cejhona o prominutí platby za likvidaci odpadů v roce 2007, jelikož rod. dům byl prodán a jmenovaný se ve Veltrusích již nezdržuje. Další žádost o prominutí poplatku za likvidaci odpadů paní Blanky Martincové byla odložena pro nedostatek informací. Starosta předložil žádost ředitelky mateřské školy o navýšení dotace z rozpočtu města (důvod zvýšení cen energie) o 60.000 Kč a o 20.000 Kč na nutné práce, které vyplynuly z revize elektroinstalace. Bylo schváleno 60.000 Kč, ostatní až po ocenění a doložení účtu. Ještě byla starostou podána krátká informace o vzniklém mikroregionu

Veltrusdominie, o připravovaných projektech na období 2007 až 2013, o činnostech souvisejících s budoucností Státního zámku a parku Veltrusy a o dopravních opatřeních, chystaných ve městě Veltrusy.

Místostarosta předložil k projednání žádost pana Soudského o odkup části pozemku p. č. 1063 (místní komunikace) z důvodu vybudování malé předzahrádky pod okny pro uchování soukromí. Zastupitelé nemají námitek. Znovu byla projednána žádost pí. Špínové o odkup části pozemku p. č. 1088 v k. ú. Veltrusy. Zastupitelé požadují zachování, popřípadě posunutí cesty, aby nebyl narušen přístup k ostatním pozemkům. Dále byla projednána žádost fy. PROTOS, V Cihelnách čp. 568, o odkup části cesty p. č. 1100/1. Zastupitelé nemají námitek, pokud bude zachován přístup a příjezd k ostatním pozemkům.

Zastupitelé:

pí. Srpová navrhla, aby Veltrusy zakoupily zametací vůz. Z diskuze vyplynulo, že většina zastupitelů má výhrady k vysoké ceně nákupu i provozu tohoto zařízení. Ing. Morávek podal informaci, že byla firmou DataCom s.r.o. navýšena rychlost internetového spojení pro uživatele.

V diskuzi vznesl pan Bubeníček dotaz na pí. Srpovou, proč byla proti zřízení Městské policie. Bylo odpovězeno, že nebude dost finančních prostředků v rozpočtu města.

Pan Karel Morávek podal informaci o průběhu a stavu prohlubování studní.

JEDNÁNÍ ZE DNE 15. 10. 2007

Starosta předložil žádost pana Jaroslava Tomana o prominutí poplatků za ukládání odpadů, doloženou potvrzením, že je celoročně mimo Veltrusy. Žádost byla schválena. Na základě dodaných podkladů byla zastupiteli schválena žádost mateřské školy o dotaci 20.000,- Kč. Starosta předložil návrh Smlouvy o spolupráci při realizaci projektu rekonstrukce a zpevňování vozovek ve městě s Českou

rafinérskou a.s. Zastupitelé přijetí této smlouvy schválili v předloženém znění. Starosta předložil návrh Smlouvy o spolupráci v oblasti životního prostředí s Českou rafinérskou a.s. Zastupitelé návrh schválili v předloženém znění. Společnost HMC CR s.r.o. předložila záměr vybudovat ve Veltrusích „ambulantní centrum nového typu“. Zastupitelé tento záměr podpoří, ale bez finanční účasti města. Zastupitelé se dohodli, aby pokračovalo dosavadní jednání s firmou, která by zhotovila sluneční elektrárnu v základní škole. Jednáním byl pověřen ing. Ivo Prokop. Starosta podal informaci o jednání s městem Kralupy nad Vltavou, při kterém se řešilo uspořádání území mezi oběma městy. Záměr využití z pohledu obou měst je podobný, zejména pro rekreaci, sport a oddech.

Zastupitelé:

Mgr. Majerčáková informovala o připravovaném zájezdu do Drážďan, jehož náplní je účast na festivalu „Stollenfest“ a návštěva vánočních trhů. Zastupitelé tento zájezd podpoří a předpokládanou cenu asi 370,- Kč uhradí studentům, důchodcům, dětem a držitelům průkazů ZTP z rozpočtu města z kapitoly „Program podpory sportovních, kulturních a společenských aktivit obyvatel Veltrus“. Pan Kohout informoval o průběhu akce mateřské školy „pouť“ v prostorách letního kina, která se vydařila, ale byla malá nabídka atrakcí.

Hosté:

ing. Lísková (pracovnice knihovny) přednesla požadavek na úpravy v knihovně, včetně stavebních. Důvodem jsou změny v organizaci, ale zejména vznik dětského oddělení. Zastupitelé souhlasí, starosta zajistí regály, další podporu ing. Purnoch.

JEDNÁNÍ ZE DNE 29. 10. 2007

Starosta předložil návrh kupní smlouvy mezi městem Veltrusy jako prodávajícím a STP Net. s. r.o. jako kupujícím o prodeji zařízení plynovodní přípojky Jahodové

pole. Zastupitelé smlouvu schválili v předloženém znění. Starosta předložil návrh, aby pokračovala podpora zdravotně znevýhodněných sportovců na jejich přípravu. Žádost je jedna, a to pana Jiřího Kolského. Zastupitelé navrhli a schválili tuto podporu ve výši 1.000,- Kč/měs. od 11. 11. 2007 do 31. 12. 2008.

Starosta předložil zastupitelstvu návrh vyzvat paní ředitelku Základní školy ve Veltrusích k předložení zprávy, ve které uvede:

- položkový rozpis rozpočtu za rok 2006 – 2007 a výhled (požadavek pro rok 2008)
- činnost školy pro samostatné získávání finančních prostředků
- využívání FKSP
- projekty pro čerpání fondů dotací EU a SR, případně získané granty a dotace

dále:

- jaké probíhají dlouhodobé výukové programy
- jaké jsou mimoškolní aktivity dětí (zájmové kroužky a podobně)
- mimoškolní akce - v místě
- - s výjezdem
- - s pobytem

dále:

- zastupitelé žádají sdělení důvodů, které vedly k zamítnutí studijního pobytu vybraných žáků v zahraničí (cesta do Anglie)

dále:

- zastupitelé žádají předložení smlouvy o pojištění žáků, která jistí výplatu náhrad při případném úrazu žáka, k jejímuž sjednání byla vyzvána starostou v září 2007.

Dále aby uvedla další aktivity, které nebyly výše uvedeny.

Zastupitelé tuto výzvu schválili.

Starosta podal informace o chystaných projektech „Okolí hřbitova“, „Obnova historického jádra města“, „Další etapa parcelace pro výstavbu“, „Využití území mezi Kralupy n/Vlt. a Veltrusy“, „Projekty protipovodňového valu a multifunkčního valu“ a některé další.

Tyto projekty budou představeny veřejnosti v nejbližší době.

Informace místostarosty:

zastupitelé odsouhlasili navrženou cenu 100 Kč za pozemek p. č. 781/4 o výměře 92 m² – ostatní plocha v k. ú. Veltrusy. Zastupitelé projednali a odsouhlasili nájem části pozemku č. 393/11 o výměře 10 m² od manželů Voslařových za účelem vybudování nové čekárny za cenu obvyklou 7 Kč/m² a rok. Dále zastupitelé odsouhlasili nájem části pozemku p. č. 122 o výměře 50 m od AFK Veltrusy za účelem vybudování nové čekárny za cenu obvyklou 7 Kč/m² a rok. Starosta předal informaci ředitelky mateřské školy, že tato bude v průběhu vánočních prázdnin uzavřena.

Zastupitelé:

Mgr. Majerčáková podala informace o akcích, pořádaných kulturním výborem

- lampionový průvod
- vánoční jarmark 18. 12. od 10.00 do 18.00 hod. s vystoupením žáků ZŠ v KD v 16.00 h.
- zájezd na koncert Magdy Malé dne 3.11. 2007

Ing. Morávek podal informaci o přípravě instalace počítačů a internetu do knihovny města.

JEDNÁNÍ ZE DNE 12. 11. 2007

Starosta předložil Návrh rozpočtového opatření č. 2 / 2007, který byl zastupiteli schválen v předloženém znění.

Byla předložena Darovací smlouva, kterou fa. České šterkopisky a.s. daruje městu Veltrusy 300.000 Kč pro sportovní účely. Zastupitelé smlouvu s tímto účelem schválili a přijali. Starosta předložil zastupitelstvu text dopisu, adresovaného ředitelce základní školy, ve kterém jí žádá o poskytnutí některých informací ohledně chodu školy a mimoškolních akcí školy. Zastupitelé text dopisu schválili. Další informaci poskytl starosta o jednání, které se koná na Státním zámku Veltrusy dne 16. 11. 2007 s cílem navázat lepší spolupráci mezi městem a zámkem, a

současně zastupitele na toto jednání pozval.

Informace místostarosty:

předložil žádost manželů Martikánových o odkup části pozemku v ulici Havlíčkova před vjezdem na svůj pozemek. Zastupitelé nemají námitek.

Hosté:

pí. Kochmanová podala informaci o některých událostech v základní škole a zodpověděla dotazy zastupitelů. Dále vznesla dotaz, proč není silniční zrcadlo při výjezdu z ulice Čelakovského na silnici II. tř., když ve vedlejší Pražské ulici zrcadlo je. Odpověď: ve výjezdu z Pražské ulice projeví iniciativu a také finančně zajistí zřízení zrcadla obyvatelé (např. MUDr. Herber). V ulici Čelakovského nikdo zrcadlo nepožadoval. Důležité však je, že se řeší dopravní zklidnění celé silniční trasy od náměstí Antonína Dvořáka až ke křižovatce u bývalého kravína! A poslední dotaz: kdy bude rekonstrukce ulice U Školy. Odpověď: začala se realizovat s výhledem do konce roku.

JEDNÁNÍ ZE DNE 26. 11. 2007

Starosta předložil Darovací smlouvu mezi společností Connect-Kuba s.r.o. a městem Veltrusy. Předmětem smlouvy je že společnost daruje městu 20.000 Kč na výměnu 5 kusů lamp veřejného osvětlení v ulici Fr. Novotného. Zastupitelé smlouvu schválili. Zastupitelé projednali postup pro vymáhání poplatků za ukládání odpadu, dle Obecně závazné vyhlášky č.1/2006, při rekreaci a nevyužívání objektů. Po diskusi vyzvali starosta, aby písemně informoval všechny majitele takových objektů o tom, že se budou řešit případy individuálně.

Informace místostarosty:

předložil zastupitelstvu a to schválilo prodej pozemku p. č. 781/4 o výměře 92 m² v ulici Douchově. Zastupitelé projednali a odsouhlasili zvýšení nájemného České poště pro rok 2008 na 345 Kč/m² /rok. Zastupitelé odsouhlasili podpis na nové smlouvy o poradenství

s firmou CrossCzech a.s., jejímž důvodem je prodloužení termínu poskytované služby. Zastupitelé projednali řešení pozemku p. č. 114/26 v k. ú. Veltrusy ve dvojmístním vlastnictví. Rozhodli, že město nemá záměr na tomto pozemku budovat místní komunikaci (ulici) a vzdává se tímto duplicitního vlastnictví ve prospěch vlastníků.

Informace zastupitelů:

Ing. Purnoch upozornil na špatný stav zeleně a celé plochy parčíku v Družstevní ulici, na nepořádek v této ulici kolem kontejnerů na tříděný odpad. Zastupitelé se shodli, že kontejnerové stání v Družstevní ulici je nejproblémovější ze všech stání ve Veltrusích, proto bude upraveno v souvislosti s řešením přilehlého parčíku ve spolupráci s architektem.

Diskuze:

Ing. Lisková – vznesla dotaz na stav pořizování internetu do městské knihovny. Její dotaz zodpověděl ing. Morávek, předseda výboru informatiky. Příslušný počítač je již v knihovně a bude instalován do konce roku. Další diskutující Mgr. Homolková, ředitelka základní školy, předložila požadované zprávy (viz zápis č. 23) a uvedla k nim komentář. Poté se zastupitelé diskutovala o jejich návrhu, týkajícím se možností zkvalitnit výuku, mimoškolní činnost a další aktivity tak, aby se podařilo pozvednout úroveň školy. Také probírali úlohu zřizovatele, města Veltrusy, zejména nabídku finančně podporovat zvolené aktivity žáků v základní škole.

TAKTO VYPADÁ ČÁST VELTRUS V NĚKOLIKA POSLEDNÍCH TÝDNECH

Již podruhé v tomto roce uspořádal Městský úřad Veltrusy

VÍTÁNÍ NOVÝCH OBČÁNKŮ

Slavnost proběhla dne 16. 10. 2007 za účasti rodičů, babiček a dalších příbuzných. K radostné náladě přispěli svým hudebním vystoupením žáci základní školy vedeni Mgr. Váňovou a rovněž svým projevem člen zastupitelstva pan Hlaváč.

Do života a společnosti tohoto světa byli přivítáni noví občanci:

*Libuška Kadečková
Adélka Košová
Anežka Luksíková
Terežka Nemejovská
Jakub Hlaváček
Ondřej Borovička
František Duda*

*Ladislav Dvorský
Vojtěch Dvořák
Michal Pátek
Dušan Veselý
Otík Zatřepálek
Filip Zeman*

**PŘEJEME VÁM, MILÉ DĚTI, ABYSTE VYRŮSTALY
V NEJLEPŠÍ PÉČI RODINNÉHO PROSTŘEDÍ, LÁSKY
A POROZUMĚNÍ.**

OBČANÉ,

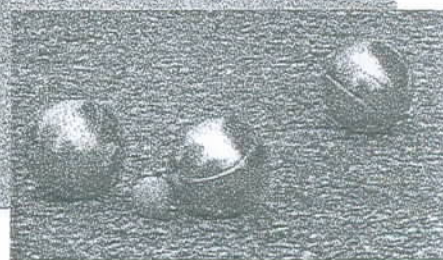
toto je pro všechna příští vydání Veltruských listů **VAŠE STRÁNKA**, na které můžete vyjádřit svoje názory, náměty, připomínky, pochvaly a kritiku k práci redakce, zastupitelstva, starosty a spoluobčanů.

Pište na adresu: Karel Morávek Alešova 509, 277 46 Veltrusy, osobně nebo e-mail karel.moravek@tiscali.cz

Vážení čtenáři, pokud se ohlédneme za letošním rokem, který už má tak zvaně odzvoněno zjistíme, že jsme zase o kousíček pokročili k lepšímu žití v našem malém městě. Já za svoji osobu vidím největší přínos v rekonstrukci místních komunikací a neubráním se vzpomínce, kdy jsme skoro bez finančních prostředků pokládali „asfaltový“ povrch v Douchově ulici, kam pro vrstvu bláta nemohl zajet ani sanitní vůz. Ještě bych vyzdvihl zájem a snahu občanů o zlepšování chodníků před svými domy. Jenom dodatek, tato akce pořád trvá. Dále bych vyzdvihl vybudování areálu fotbalového stadionu, je to místo, které Veltrusům mnohé obce mohou závidět. Stojí za podívání. Jinak jako občan oceňuji akce pořádané Kulturním výborem – byla jich celá řada a chvalitebné je že spolu s „HAVRÁNKEM“ většina pro děti. Jako negativní vidím, že utíkáme od minulosti, že opomíjíme uctění vzpomínky ukončení II. světové války, (která se mimochodem uctívá v celém světě), že opomíjíme výročí vzniku Československé – potažmo České republiky, to že se u pomníku Padlých sejde hrstka Sokolů a několik občanů je málo. Myslete na to. Je dobře, že je hodně pozitivních věcí a psát o všech, nestačila by stránka. Proto už končím, za Veltruské listy Vám chci popřát, prožijte si Vánoční svátky v uvolněné a sváteční náladě v rodinném kruhu a se svými blízkými – mějte se rádi, (a nejen na Vánoce) Do Nového roku jak už se přeje, hodně zdraví (je to největší majetek), štěstí a spokojenost a ať Vám vše vychází podle Vašich přání.

Karel Morávek

Díky laskavému svolení správy veltruského zámku a organizačnímu zanicení několika členů místní Asociace Sport pro všechny se v sobotu 6. října mohl v závětrí jeho jižních vnějších zdí konat druhý ročník turnaje **MERO petanque cup**, soutěže otevřené nejširší amatérské veřejnosti. Od ranních hodin do pokročilého odpoledne, v postupu příjemně sychravého dne a s podporou polního pohostinství Fány Líška, zkoušelo třicet tři dvojic ve dvou kategoriích („dětí“, „dospělí“) své štěstí a um ve vrhání stříbrných hladkých koulí v okolí pohozeného „prasátka“. Někteří měli ruku pevnější a některým nepomohly ani vyhrnuté rukávy, zkrátka – vítězi v kategorii „dětí“ se stali Pepa Jindřich a Ondra Kyselý, následování páry Terka Kučerová, Míša Brožovská, resp. Katka Kučerová, Nikola Hadravová. Vítězství v kategorii postarších nakonec skončilo v šikovných rukou Pavly Jindřichové a Pavla Heimratha (připomínám, že loni zvítězili Petr a Dana Procházkovi), na které ve finále nestačili Lenka a Radim Kotrbatí; nejstabilnější kvalitu ale vlastně prokázali lonští finalisté Katka a Jakub Kučerovi – ti se letos znovu propracovali mezi nejlepší, skončili třetí. Všichni zmínění byli čimsi odměněni. Závěrečné pomyslné skandování patří nesporně organizátorům akce, tedy vivat a za rok s chutí znovu do toho, jak se prý říká.

„DOBŘÁ PRÁCE“ – tak zní zhodnocení účastníka turnaje, za několik hodin hry jsem se asi 300x ohnul a provedl asi 200 dřepů. Sportem ku zdraví! K.M.

CHUDÁ VEČEŘE, LEHKÁ NOC.

České přísloví.

Ze života veltruské ASPV – prosinec

Místní odnož Asociace Sport pro všechny pokračovala od konce listopadu a v průběhu prosince v tradici pátečních podvečerních výprav do kralupského plaveckého bazénu: celkem pětkrát si mohli děti i dospělí jet zaplavat, dovezení tam i zpět smluveným autobusem. V novém roce nabydou opět pátky své obvyklé cvičební podoby.

Jinou tradici, již život veltruské ASPV vybočuje z běžného běhu, je turnaj pro dospělé, zvaný Havarní letka; konal se tentokrát v sobotu 15. prosince. Mnohoboj pro tříčlenná, náhodně poskládaná družstva (hrají se: florbal, stolní tenis, Stiga hokej, badminton a volejbal) se letos – v konkurenci dalších pěti týmů – nejlépe povedl trojici Filip Volák, Fána Lísek a Katka Skalická.

Prosba o pomoc v jednom pátrání

10. července 1981 se ve sklepení pod skleníky v areálu veltruského zámku uskutečnil koncert skupiny Psi vojáci, koncert památný nejen v lokálním smyslu: stal se příležitostí k mezigeneračnímu setkání představitelů „neoficiální“ kulturní scény, šikanované tehdejší režimem, vedle těch mladších (bratři Topolové, básník Vít Kremlička, fotografka Gabina Fárová, dnešní senátor Alexandr Vondra aj.) se tu objevili např. kunsthistorik a básník Ivan Martin Jirous (výjimečně právě nebyl ve vězení) a další signatáři Charty 77 (Dana Němcová, Anna Šabatová, Petruška Šustrová aj.). Uskutečnění koncertu tehdy umožnil – dle e-mailové vzpomínky Jáchyma Topola – otec jednoho z členů kapely Víta Krůty „Vašek Krůta“, v té době zámecký zahradník (a později, v americké emigraci, zahradník na farmě Miloše Formana). **Shromažďuju dokumenty o této události; byť je pravděpodobné, že o akci se z pochopitelných důvodů v samotných Veltrusích příliš nevědělo, je možné, že někdo z místních pamětníků by o jejich okolnostech či detailech mohl přinést zajímavé svědectví. Prosím proto kohokoliv o poskytnutí informací, ocenil bych např. také fotografie zámeckého areálu (zahradnictví především) z té doby, díky Topor (topor@ucl.eas.cz).Michal**

Prosím Vás, kteří nepoužívají internet, posílejte mi eventuelní zprávy na adresu :
Michal TOPOR nám. Ant. Dvořáka 16, 277 46 Veltrusy.

Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží. Leden ve dne svítí, v noci pálí.

Na sv. Barboru saně na dvoru. Svatá Lucie noci upije (ale dne nepřidá)

Svatá Barborka vyhání dřevo ze dvorka. Lepší Vánoce třeskuté, nežli tekuté.

Havránek děkuje

Poděkování za pomoc a podporu patří mnoha lidem a firmám. Moc si jí vážíme!

Město Veltrusy – pronajímá prostory za symbolickou korunu, hraří energie a poskytuje morální podporu (díky patří zejména Bronislavu Havlínovi, Tomáši Čapkovi a Jiřímu Purnochovi).

Sít' mateřských center – poskytuje záštitu a poradenství

Komerční banka Kralupy – vede účet zdarma

Dolní Povltaví o.s. – spravuje webové stránky, poskytuje prostor na doméně dolnipovltavi.cz.

Na knihovničku přispěla nakladatelství Portál a Albatros, za možnost výhodného nákupu knih děkujeme Jiřímu Tůmovi.

Na kuchyň přispělo město Veltrusy (více než 2000 Kč na kuchyňskou linku), práci a spotřebiče zajistily naše členky a rodinní příslušníci.

Spolupracovali s námi: Kulturní výbor města Veltrusy (jmenovitě Jana Majerčáková), MŠ Veltrusy, Slad (skvělá vystoupení, možnost prezentace dětského Veltruském Corvu), Los Jonglos.

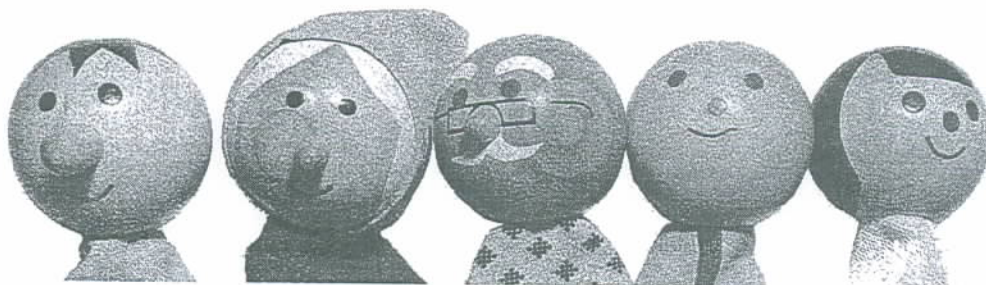
Naši lektori, přednášející, spolupracovníci: MUDr. Ingrid Kálová, Ing. David Šťáva, Martina Nováková, Katka Tlud'a Ryska, Jiřina Ratajová, Ivana Kudry, Lenka Has Jitka Láchová, paní Nováková z Veltrus (pomoc při al dina Šťastných z Prahy (fotky a videoklipy z cyklový dary), rodina Rakušanova (věcné dary).

Mediální spolupráce: týdeník Mělnicko, MF Dnes, Ve listy, www.veltrusy.cz, http://dolnipovltavi.cz a další.

Děkujeme také všem, kdo pomohli nashromáždit ohro ství víček od pet lahví. Byli jste prostě úžasní!

Tady obvykle poděkování končí, ovšem není to sprave rovké díky patří především čtyřem mým kolegyním a kolegovi, bez nichž by nebylo nic. Nejenže při péči o r domácnosti zcela zdarma pracují týden co týden pro os

dětem, máám, tátům, babičkám, dědečkům... PF 2008

rodinné
centrum

Částkou 5000 Kč na projekty Havránek přispěly hned dvě spo lečnosti: Et netera (použito na knihovničku), Služby, stavby, montáže (Veltrusy) – dar na nová vrata do zahrady KD.

Veronika Bílková věnovala několik závoných panenek a kočár ků... Zapf Creation. Adéla Mičanová (www.mitchi.cz) zase dět ský stan s tunelem.

Občerstvení na zimní karneval darovaly firmy: Country life, Uni lever, Bolton Czechia, distributor produktů Rio Mare, Řeznictví Kohout, Potraviny – večerka U Purnochů, Zelenina – Jichová. Opravu ochotně a rychle provedl instalatér Roman Hulínský.

Společnost MERO zapůjčila dataprojektor pro naše pořady, stej ně tak město Veltrusy. Společnost Kaučuk pomohla zkopírová ním výroční zprávy 2006.

raji se o úklidy, korespondenci, telefonují, zařizují, vzdě (jen letos sedm kurzů pro členy neziskových organizací dějí, vyrábějí plakáty a dárky, fotí, kopírují, píší články věnují vlastní předměty a finanční prostředky, přispívají návrhy a nápady... ale k tomu všemu vytvářejí v Havrán ječnou náladu, pro kterou se tam návštěvníci vracejí.

Členky a člen RC Havránek jsou: Káča Kohoutová, Janá vá, Eva Málková, Lenka Šťastná (Veltrusy), Honza Kad Katka K. Vitochová (Dušníky).

Na všechny návštěvníky se těšíme i po Novém roce: akc me cestovatelskou přednáškou, která nás zavede daleko chod. Více se brzy dozvíte na Havránkových stránkách.

Hodně štěstí v roce 2008 všem Veltruským!

Aktuality, program i seznam plánovaných událostí najdete na webových stránk
<http://havranek.dolnipovltavi.cz>

HAVRÁNEK
rodinné
centrum

Rodinné centrum Havránek, Palackého 117, 277 46 Veltrusy

IČ 270 28 593, č. účtu 35-7000100257/0100

e-mail: havranek@komunikace.net, tel.: 603 969 787

poštovní adresa: Dušníky nad Vltavou 15, 277 44 Vojkovice

Vánoční jarmark se letos koná už podruhé

Stejně jako loni se podílíme s kulturním výborem města, ZŠ a MŠ na programu Vánočního jarmarku, který se koná v úterý 18/12/07 v kulturním domě.

Podrobné informace najdete na plakátku v tomto čísle, a tak jen připomeňme, že výtěžek z prodejů věnují organizátoři na dobročinné účely: MŠ a ZŠ diabetickým dětem a RC Havránek na sbírkové konto dětského hřiště.

Nabídku vánočních drobností, které jsme my i děti vyrobili, obohatí výběr knížek z kralupského Knihkupectví U Vlachů. Jako tradičně můžete počítat i s malým občerstvením.

Ozdoby na stromek, věnce, hvězdičky... a hrnky pro kavárnu!

Po velkém úspěchu loňských dílen jsme podobné uspořádali i letos, i když s trochu jinou náplní. Při malování, dílně, kterou vede vždy Káča Kohoutová, tentokrát oslnily hlavně květináče. Později malovaly ještě děti – a pomohly tak originálně vyzdobit hrnky, ze kterých už brzy budete pít kávu nebo čaj v nově otvírané místní kavárně nedaleko školy.

Z pedigu jsme vyrobili nejvíc doma po večerech, protože když jsou v Havránkově děti, s objemným materiálem se těžko pracuje: přece jen ale vznikly krásné ozdoby na stromek. Veltruská květinářka Jiřina Ratajová pak ani tentokrát neodmítla pozvání na hojně navštívenou dílničku vánočních věnců, misek a jiných dekorací a dorazila i s pracovitými pomocnicemi. Přízdob bylo díky ní a Janě Krejčové, nadšené sběratelce přírodnin, opravdu dost. Děkujeme ještě zahradnictví Jelínek a zámeckému zahradnictví za dostatek chvojí a pak samozřejmě Jiřině Ratajové za krásné dekorace, které věnovala na jarmark!

Poslední dílna byla trpytivá, při ní se z drobných korálků a drátků podařilo sestavit hvězdičky jako ozdoby, jaké nikdo nemá! Kdo si chce výrobky prohlédnout a třeba se i inspirovat, může přijít na úterní jarmark anebo aspoň kliknout na fotky na našich stránkách.

Druhý rok máme za sebou, třetí už je za dveřmi

Věřte nebo nevěřte, v roce 2007 uspořádal Havránek asi třicetku akcí pro veřejnost, pokud nepočítám pravidelný program čtyři dny v týdnu.

Mezi nejoblíbenější patřily akce určené hlavně pro děti (karneval, martinský průvod ve spolupráci s kulturním výborem), ale i rozličné dílny (jarní vazba květin, batika, drátování a další), výlety (roztocký zámek, Národní muzeum, výstava Orbis pictus, ZOO) a cyklovýlety.

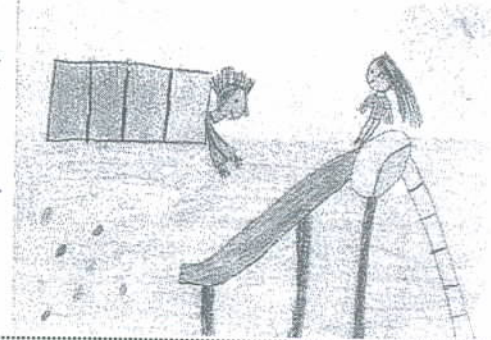
Začali jsme i s pořady pro širší veřejnost – přednáškami (o ovzduší, cestovatelská), promítáním ze starých Veltrus... a zjistili tak, co má úspěch a co je třeba ještě zlepšit.

Moc nás těší, že sami Veltruští často sami přicházejí pomoci, zvýšila se návštěvnost centra a do Havránka přišli noví spolupracovníci.

Zapojili jsme se také do některých kampaní Sítě mateřských center. Na podzim pak Havránek získal hned dvě ocenění: v soutěži neziskových organizací Žihadlo obsadil jeho web druhé místo a na kongresu Sítě mateřských center nám byl udělen titul Společnost přátelská rodině.

Rozběhli jsme maraton akcí na podporu dětského hřiště, založili veřejnou sbírku, napsali zatím pět žádostí o grant (čtyři z nich zatím bohužel neuspěly, na výsledek páté čekáme) a samozřejmě spoustu mailů. Vyrobili jsme desítky výrobků, které se benefičně prodávají ve prospěch hřiště (hrnky, tašky, perníčky, omalovánky a další předměty).

Povedlo se založit knihovničku a upravit a vybavit kuchyňku k využití pro všechny nájemníky kulturního domu.

HAVRÁNEK
rodinné
centrum

Rodinné centrum Havránek, Palackého 117, 277 46 Veltrusy

IČ 270 28 593, č. účtu 35-7000100257/0100

e-mail: havranek@komunikace.net, tel.: 603 969 787

poštovní adresa: Dušníky nad Vltavou 15, 277 44 Vojkovice

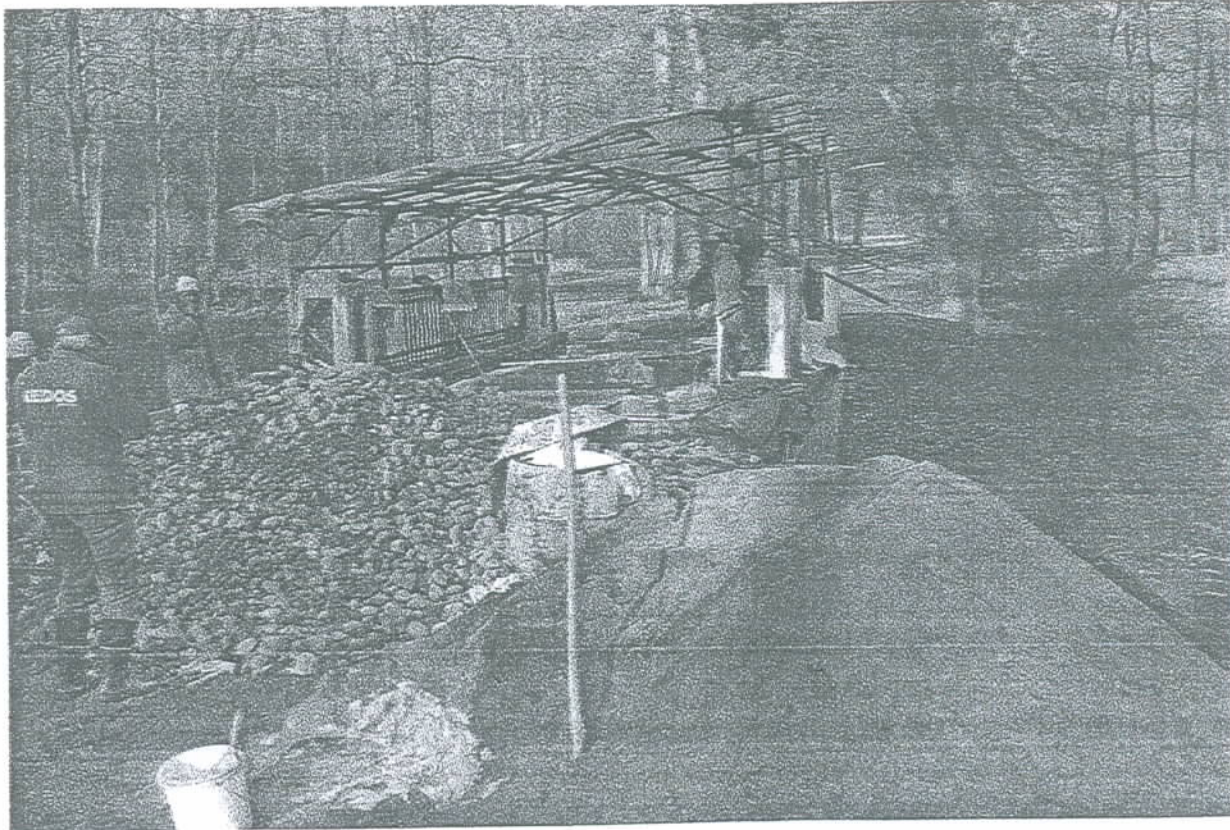

VELTRUSKÝ PARK

Vy, kdo navštěvujete veltruský park pravidelně, jistě jste zaznamenali, že v parku nastala větší aktivita než v minulých letech. Zásadní je úprava polí a luk, zničených povodní v roce 2002. Na konci Osové aleje a kolem bývalé sušárny ovoce je úprava velice znatelná a potěšující. Viditelně se pracuje na samotném zámku. Kosmetické úpravy se provádějí na mostu se Sfingou, pracuje se na opravě Dórského pavilonu, rozestavěna je oprava vchodu do parku - hlavní brány. Velmi výrazné práce se provádějí na mostu přes zatím suché rameno Mlýnského potoka na Okružní aleji. Intenzivně se také pracuje na pročišťování stromů téměř po celém parku, hlavně pak se provádějí úpravy tolikrát diskutované Osové aleje. S potěšením se už můžeme podívat na opravený Laudonův pavilon, který byl v minulosti soustavně ničen různými vandaly a značně utrpěl při povodni v roce 2002.

Vážení občané, opravování památek je finančně velice náročnou záležitostí. Proto se touto cestou na Vás obracím: pokud jste svědky nějakých nepravostí a eventuálního ničení objektů v parku nebo i ve městě – zasáhněte! Nemáte-li však sílu (tím nemyslím fyzickou) nebo odvahu přímo na místě, alespoň na to upozorněte.

K.M.

A ještě trochu Vánoční poezie, kterou vybral pan Ladislav Bubeníček z díla velmi známého básníka, vyznamenaného Nobelovou cenou, pana **JAROSLAVA SEIFERTA**

PÍSEŇ VÁNOČNÍ

*Když měsíc už se přesune
přes půlnoc novoroční,
nevzdychej chlapče po luně
a nový život počni.*

*Tohle si vždycky říkávám
V té noci čarodějně.
Když začne rok, ach, jaký klam,
všecko je opět stejné.*

*A jak jsem žil, tak žiji dál
a předsevzetí zchladne.
Z toho co jsem si předsevzal,
nic už mne nenapadne.*

*Oslíka měl jsem vždycky rád,
byl pokorný a chudý,
Ježíškovi šel zadýchat
prokřehlé jeho údy.*

*Tak hodný chtěl jsem taky být,
jak tohle zvíře boží,
jež vodu pije a zná žít
jen z bodlácí a hloží.*

*Také jsem letos Kristu dých
na jeho zkřehlé dlaně.
Ježíšek smutně hlavu zdvih
A děl mi zadumaně :*

*Kdepak jsi hochu zase byl,
jak je tvá vůle vratká !
A já se s hanbou odpížíl
Od jeslí Jezulátka.*

DÁRCOVSTVÍ KRVE

Tento projekt už dlouhá desetiletí provádí Český červený kříž. Organizuje dobrovolné dárce krve a pomáhá ostatním lidem (pacientům), kteří tuto záslužnou práci i dárcovství ocení vždy až oni nebo jejich blízcí tuto pomoc potřebují.

DÁRCI – jsou to většinou bezejmenní hrdinové. Jejich opakovaně darované odběry krve se počítají v desítkách. Ocenění za určitý počet odběrů je věčné. Získávají však od společnosti neocenitelné uznání : **Pamětní medaile**, které jsou za určitý počet odběrů – bronzové, stříbrné nebo zlaté. Medaile nesou název profesora Univerzity Karlovy, českého lékaře Jana Jánského 1873 – 1921.

S potěšením mohu napsat, že nejvyšším, „ zlatým“ oceněním jsou vyznamenáni i veltruští občané pan **Miloslav ČADEK (40)** a pan **Vítězslav NOVÁK (35)**. Za jejich humánní přístup ke svým spoluobčanům jim náleží velmi upřímné poděkování. K.M.

Lidové přřpovědi :

**Dluh, zlý druh. Úroky mají bystré kroky. Dluh z mísy ujídá !
Kdo dluh dluhem platí, klín klínem vytlouká.**

JAK NA NOVÝ ROK, ZAK PO CELÝ ROK.

**Koleda, koleda, Štěpáne co to neseš ve džbáně ?
Nesu, nesu koledu, upad jsem s ní na ledu,
psi se na mě sběhli, koledu mi snědli.
Co mám smutný dělati, musím jinou žebrati.
Koledu mi dejte, nic se mi nesmějte !
Koledu mi dali, přece se mi smáli.**

Z HISTORIE

Vážení občané, přečtěte si, co píše ing. Špecinger.

Od pradávna vedla skrze Veltrusy důležitá silnice. Přetínala Vltavu u Mířejovic (Mířovic) **přívozem**, o němž je mnoho zajímavých zpráv. Například roku 1511 „upadl zde mezi lotry“ Jiří Zelník, měšťan a soukeník pražský. Marně se později soudil s viníky, které kdesi poznal. Přívoz byl odjakživa panský. Roku 1754 navrhl hrabě Rudolf Chotek Marii Terezii zřídit **veltruský most** a vybírat mýto. Stavba byla povolena a dohotovena v roce 1758 stavitelem Janem Patzenbergem z Olomouce. Celkem osm kamenných pilířů vytvářelo 9 polí po 13 až 21 metrech, na nichž spočívala dřevěná konstrukce se zábradlím a kamennou dlažbou. Podle plánů z veltruského archivu neměl most střechu, avšak obrázek na MěÚ Veltrusy ukazuje kryt, údajně ze dřeva a slámy. Měl snad později zabránit přetěžování mostu vozovkou, nasáklou deštěm. Brzy se potom zjistilo, že most má četné nedostatky. Byl dokonce veden soudní spor proti staviteli. Stavba musela být také stále opravována, zejména povodně ji pškozovaly. Až roku 1783 se probořila část dlažby, přičemž zahynuli dva dělníci, a nato roku 1784 byl most při povodni téměř zcela zničen. Roku 1785 byly proto odstraňovány jeho zbytky a kameny pilířů dopravovány na opravu Karlova mostu v Praze. V příštím roce strhla voda poslední patrnější zbytky, avšak základy zůstaly až do let 1893/94, kdy byly zničeny při regulaci Vltavy. Přesto nepatrné pozůstatky je vidět při nízké vodě dodnes a také socha sv. Jana Nepomuckého, umístěna kdysi na mostě, tu zůstala. Jdeme-li od železného mostu do parku, uvidíme ji na pravé straně silnice v žalostném stavu. Zřítla se (nebo byla stržena) před lety z podstavce a leží v křoví pod srázem. Třebaže se Chotkové snažili dosáhnout u Josefa II. alespoň povolení postavit nouzový most, nedošlo k tomu, takže opět udržovali přívoz. Od tohoto hlavního přivozu nutno rozlišovat jiný, který vedl z Veltrus ke dvoru Ostrov a zámku, když zde Vltava tvořila druhé široké rameno. Byl asi v místech dnešního mostu na cestě od brány k zámku. Přívoz zanikl po povodni v roce 1784, kdy se ztratilo i druhé rameno Vltavy. Tolik ing. Špecinger.

Rád bych tuto historii doplnil několika větami. Moji současníci a ještě dříve narození pamatují sochu u silnice v plné kráse na základním podstavci v zahradě pana Jiřího Háka (oplocení tam tenkrát ještě nebylo). Sochu údajně porazili příslušníci Vnitřní stráže, kteří v té době působili v bývalém klášteře. Torzo sochy stojí (je uskladněno) ve dvoře pana Háka, bohužel bez hlavy a jiných menších částí. Rozhodně sochu můžeme považovat za kulturní památku.

Snažím se touto cestou vzbudit zájem veřejnosti a eventuelních sponzorů k získání finanční částky, aby mohla být socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1758 jako památka z r e s t a u r o v á n a a postavena na své místo.

K.M

VELTRUSKÁ FIRMA VELTOUR

byla založena 8. 4. 1991 a od té doby do dnešních dnů uskutečnila mnoho poznávacích zájezdů po celé Evropě, dva zájezdy do Ameriky, množství výletů, pobyty u moře i v naší republice, lyžařské zájezdy, dětské tábory atd.

V roce 2008 nabízíme výběr pobytových zájezdů pro ty, kteří chtějí strávit příjemnou dovolenou v Chorvatsku, Řecku, Itálii, Francii, Španělsku nebo Slovensku.

Poznávací zájezdy, pobyty s výlety, termální lázně.

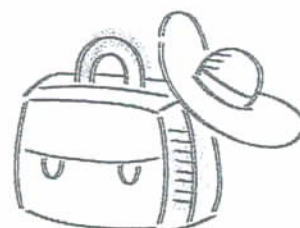
Cenově výhodné za 6000 Kč jsou 10denní pobyty v Itálii s plnou penzí, krásným ubytováním na břehu moře v první polovině června a v září. Nabízíme i pobyty v České republice. Dětský tábor rodinného typu s prima programem o hlavních prázdninách. Plánujeme jednodenní lyžařské zájezdy do Krkonoš. Na vyžádání poskytneme podrobné informace.

Hodně slunce, klidu a pohody a šťastnou ruku při výběru z nabídky na rok 2008 Vám přeje

Marta Brumovská, Veltour

Alešova 394, Veltrusy, tel. 602 24 99 76 nebo 315 781 267

caveltour@seznam.cz

DŮLEŽITÁ PŘIPOMENUTÍ

- ☹ Při spalování tuhých paliv je zakázáno současně pálit i materiály škodící ovzduší (guma, igelity, pet lahve, hadry a podobně) a tím způsobovat vdechování škodlivých zplodin. Zjištění a prokázání je finančně postihnutelné.
- ☹ Vylévání veškerých tekutých odpadů do dešťové kanalizace je zakázáno a rovněž za to může být finanční postih.

O STUDNÍCH.

Akce : „NÁHRADA ŠKOD NA STUDNÍCH VE VELTRUSÍCH“

část : „Provedení nápravných opatření“

V roce 2007 probíhalo souběžně více činností :

- a) příprava podkladů, projekce a získání Rozhodnutí o nakládání s podzemními vodami a Stavební povolení - toto proběhlo úspěšně u 150 studní
- b) uzavření smluv o dílo a zahájení realizace - toto proběhlo úspěšně u 57 studní (u všech byly dokončeny vrtné práce)
- c) kompletní dokončení realizace - toto proběhlo úspěšně u 45 studní a u zbytku byla realizace přerušena až v kompletační činnosti z důvodů klimatických podmínek.

V roce 2008 se předpokládá v lednu uzavření zbývající části Smluv o dílo (do onoho počtu 150) – to je na které byla vydána jmenovaná rozhodnutí a pokračování realizačních prací.

U dokončených realizací proběhne pod taktovkou Vodoprávního orgánu kolaudace.

Budou plynule pokračovat přípravné práce a následné vyhodnocování žádostí na dalších etapách studní z celkového počtu 335 žadatelů.

Také některým, jejichž žádost byla z různých důvodů vyhodnocena jako neoprávněná, bude zaslán o tomto oficiální dopis. Jednalo se o různé důvody - majetkoprávní, neovlivnění hydraulickou clonou (například pro velkou vzdálenost) a podobně. Technické podklady vypracovala nezávislá odborná organizace v oblasti hydrogeologie.

Ondřej Bubeník
Karel Morávek

Lidové prúpovědi :

Dluh, zlý druh. Úroky mají bystré nohy ! Dluh z mísy ujídá.

**Kdo dluh dluhem platí, klín klínem vytlouká.
JAK NA NOVÝ ROK, TAK PO CELÝ ROK.**

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, místní občanka paní **Blanka URBÁNKOVÁ** Vám nabízí text písničky o veltruském zámku, který sama složila. Hudbu zkomponoval pan **Jiří FENCL**.

VELTRUSKÝ ZÁMEK

Veltruský zámek
ten dobře znám
jsem jeho krásou zas očarován
za parkem Vltava zátočinou
loučí se s krajinou milovanou

Veltruský zámek
líbí se mi (to je náš hrad)
parkem s mou milou vždy chodívám rád
havrani létají mávají nám
Veltruský zámek ten dobře znám

Veltruský zámek
kraj milý znám
pozdřívá i z Mělníka zalétá k nám
Vltava slávu v dál nese věnem
Labi se vzdává a loučí s jménem

Veltruský zámek

Hudba: J. Fencl

Slova: B. Urbánková

The musical score is written on a grand staff with two treble clefs. It includes a key signature of one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. The score is divided into several systems, each corresponding to a line of lyrics. The lyrics are written in a cursive hand. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. There are also some handwritten annotations and a '2.' marking indicating a second ending or measure.

Vel-trus-ký zá-mek ten do-bře znám
 je-m jeho krásou zas o-ča-ro-ván
 za parkem Vltava zá-to-činou
 lou-čí se s kra-jinou mi-lo-va-nou

Li-bí se mi (to je náš hrad)
 parkem s mou mi-lou vždy cho-dí-vám rád
 ha-vra-ni lé-tají má-va-jí nám
 Vel-trus-ký zá-mek ten do-bře znám

Vel-trus-ký zá-mek kraj mi-lý znám
 po-zdřívá i z Mě-lní-ka za-lé-tá k nám
 Vltava slá-vu v dál ne-se vě-nem
 La-bi se vz-dá-vá a lou-čí s jmé-nem

20

Co se s odpady děje? **ODPADY - POKRAČOVÁNÍ**

Odpady, které jsou svezeny z barevných kontejnerů je nutné dále dotřídit. Na tzv. **dotřídňovací lince** se odpady třídí na jednotlivé druhy dle jejich dalšího zpracování (recyklace) a zároveň se odstraňují nežádoucí příměsi, nečistoty a odpady.

Dotřídění papíru Papírové odpady, které odložíte do speciálního modrého kontejneru jsou z mnoha různých druhů papírů. Z jiného papíru jsou noviny, z úplně jiného je krabice od televize. Každý druh papíru se také jinak zpracovává. Proto je potřeba sběrový papír dotřídit na jednotlivé druhy. Na dotřídňovací lince je pás, po kterém se směs papíru pohybuje a pracovníci podél pásu z něj vybírají jednotlivé druhy papíru, někdy z něj musí vybírat i odpadky, které tam naházejí nezodpovědní občané. Dotříděný papír se lisuje do balíků a odváží ke zpracování do papírny.

Dotřídění skla Při výrobě bílého skla se nikdy nesmí dostat do pece sklo barevné. Navíc se tam nesmí dostat žádná jiná nečistota, kov, keramika, porcelán atd. Skleněné odpady ze zelených kontejnerů se nejprve předtřídí ručně a jsou odstraněny největší kusy nečistot. Poté střepy putují na speciální automatickou linku, kde vše řídí počítač a zajistí čistotu a vyříděného skla. Barevné nebo čiré sklo se odváží ke zpracování do skláren.

Dotřídění plastů I plasty, které jste odhodili do žlutých kontejnerů, se dotřídí na dotřídňovací lince. Ze směsi plastů putující na pásu se ručně vybírají PET láhve, fólie a pěnový polystyren, které mají speciální samostatné zpracování. Pracovníci z pásu vyhazují i nečistoty, které do plastů nepatří. Dotříděné druhy plastů včetně zbylé směsi plastových odpadů se lisují do balíků a odváží ke zpracování na recyklační linky.

Jak se odpady zpracovávají? Co je to recyklace?

Při recyklaci jsou zpracovány odpady na nové materiály. Každý z nás svým chováním přímo ovlivňuje další "život" odpadu - pokud ho správně roztřídíte, umožní tak jeho recyklaci a znovupoužití; pokud ho vyhodíte do popelnice, odpad se uloží na skládce nebo se jinak bez dalšího využití zlikviduje.

Recyklace papíru Slisovaný sběrový papír poslouží k výrobě nového papíru, stejně jako když se vyrábí ze dřeva, přidává se do směsi na výrobu papíru. Papír je možné takto recyklovat asi pětkrát až sedmkrát. Výrobky z recyklovaného papíru: novinový papír, sešity, lepenkové krabice, obaly na vajíčka, toaletní papír apod.

Recyklace skla Vyříděné sklo se rozdrtí a přidá do výchozí směsi k výrobě nového skla. Nejčastěji se takto vyrábí lahve na minerálky a pivo a jiné skleněné výrobky. Ušetří se při tom mnoho energie a surovin, přičemž sklo se dá takto používat vlastně donekonečna.

Recyklace plastů Každý druh plastů je zpracováván jinou technologií, protože mají odlišné složení a vlastnosti. Z PET láhví se vyrábějí vlákna, která se používají jako výplň zimních bund a spacáků nebo se přidávají do tzv. zátěžových kobereců. Z fólií (sáčků a tašek) se opět vyrábějí fólie a různé pytle, např. na odpady. Pěnový polystyren slouží k výrobě speciálních cihel. Ze směsi plastů lze vyrábět odpadkové koše, zahradní nábytek, zatravnovací dlažbu, protihlukové stěny u dálnic apod.

Recyklace kovů Kovové odpady ze sběren druhotných surovin či sběrných dvorů putují do hutí, kde přetaví. Potraviny a barvy, které v nich zbyly, shoří při teplotě 1700°C. Z některých plechovek tak vznikne znovu **stejný výrobek**, nebo třeba různé **odlitky, tyče a desky**.

Recyklace nápojových kartonů Nápojové kartony je možné recyklovat dvěma způsoby: **V papírnách** - papír tvoří většinu tohoto obalu, takže je možné ho zpracovávat stejně jako starý papír. Zbytky hliníku a polyethylenu lze využít přímo v papírně při výrobě páry nebo pro ohřev vody či dále zpracovat na palety apod. **Na speciální lince** - nápojové kartony se rozdrtí a drť se za tepla lisuje do desek, které je možné použít např. jako stavební izolace. Taková linka funguje také v ČR.

Co se děje na třídící lince?

Když člověk vyhazuje PET lahve nebo papír do barevného kontejneru před domem, často se ptá, co se s těmi věcmi dál děje. Skeptici říkají, že je popeláři sesypou zpět na hromadu a vyvezou na skládku. Šli jsme se tedy podívat, jak je to doopravdy.

Všechny tyto odpady směřují na jedno klíčové místo, a to je dotřídňovací (neboli třídící) linka. Velmi zjednodušeně řečeno se taková linka skládá z velkých skladovacích hal, několika dopravníků, samotné linky s obsluhou a několika lisů na výrobu balíků.

Na samotném počátku přiveze svozový vůz materiál posbíraný z kontejnerů po městě. Před konečným dotříděním se jednotlivé komodity (papír, plasty) skladují v hale. Přicházejí sem ale také odpady ze supermarketů nebo továren: lepenkové krabice a fólie z rozbalování zboží, odřezky papíru z papíren nebo kousky plastů).

Už zde je nutný značný podíl lidské práce. Pracovníci třídící linky například z velkých balíků vytahují fólie, které se sem dostaly jako odpady z výroby. Tyhle odpady ani nemusejí jít přes třídičku. Odpady z výroby nejsou nijak znečištěné a většinou jsou jednodruhové. Mohou se proto rovnou dávat do balíků.

Hromady plastů, či papíru z pouličních kontejnerů na třídění odpadu se však dotřídřit musí. Nakladače je přesouvají k dopravníkům, které je odvezou na ruční třídící linku.

Z běžícího pásu vytahují pracovníci linky každý tu svoji frakci: jeden PET lahve bílé, druhý zelené nebo jinak barevné. Třetí vybírá plastové tašky a pytlíky, další obaly od kosmetických výrobků. Tak to jde až na konec linky, kdy na páse zůstává jen docela malý podíl odpadů, které se nepodařilo zařadit do žádné z tříděných kategorií. Tento zbytek buď odchází na skládku jako dále nezpracovatelný, nebo se ještě dále zpracovává. Zbytek po dotřídění bývá odvážen do firmy, která jej používá jako jeden ze zdrojů pro výrobu alternativního paliva pro cementárny.

Počet komodit, které se třídí, stále přibývá. Některé třídící linky ve Středočeském kraji například začaly třídřit také nápojové kartony od mléka, džusů a vína. Na některých linkách využívají a odevzdávají na materiálové využití (tj. pro recyklaci na nové výrobky) 80-85 % odpadů, které na linku přijdou. Až úplný zbytek jde na skládku, ale to už je skutečný, nevyužitelný odpad.

Získávání druhotných surovin

Vraťme se však na začátek ručního třídění. Každý pracovník hází určitou tříděnou složku odpadu do shozů, které ústí přímo do velkých kontejnerů. Zde už se tedy shromažďuje skutečně dotříděná, kvalitní surovina, zbavená všech nežádoucích příměsí. Jendou za čas se slisuje v lisech na velké balíky a ty směřují ke zpracovatelům.

Takto dotříděné plasty se již prodávají jako druhotná surovina. Čím lépe jsou zbaveny všechny nežádoucích příměsí, tím je jejich kvalita, a tedy i cena vyšší. Pokud je surovina kvalitní a podaří se ji dobře prodat, ovlivní to pozitivně náklady odpadového hospodářství obce, či města.

Odpady na cestě do Číny

Mluvíme o zpracovatelských druhotných surovin - kdo to ale je?

Papír rozříděný na noviny, časopisy, kartony, kancelářské papíry atd. odchází do různých papíren, které je používají ve výrobě. Z každé složky vyříděného papíru se vyrábí jiný druh papíru a musí se také jinak zpracovávat. Stačí porovnat noviny a barevný časopis na tuhém lesklém, lakovaném papíru. Obojí je sice papír, zpracování a výsledné výrobky jsou však velmi rozdílné.

Nápojové kartony, které se na lince s papírem také vyřídí, odcházejí do papíren, jež je umějí zpracovat (v Bělé pod Bezdězem nebo Žimrovicích). Tam kartony rozemelou a získají z nich papírovinu, která je velmi kvalitní. Zbytek, obsahující plast a hliníkovou folii, jde buď na skládku, nebo na výrobu paliva. Rozemleté nápojové kartony lze také lisovat na stavební desky, které se používají například jako ztracené bednění.

Největších změn doznalo v posledních letech třídění plastů. Zpočátku byla v kontejnerech na plasty až polovina PET lahví, protože si lidé pod pojmem plastový odpad představovali vlastně jenom je. Teď už však lidé vědí, že do těchto kontejnerů patří i jiný plast. Celkové množství stoupá a podíl PET lahví v odpadu mírně klesá.

PET lahve jsou rozhodně v současné době hitem odpadového hospodářství, protože je po nich, jako po druhotné surovině, opravdu velká poptávka. Slisované lahve rozříděné podle barev se prodávají až za několik tisíc korun za tunu. Ze Středočeského kraje jich jde velká část do závodu Silon v Plané nad Lužnicí, kde z nich vyrábějí vlákna. Ta se používají na výrobu koberců, izolačních materiálů nebo netkaných textilií. Velký zájem o vyříděné lahve mají obchodníci z Číny a jihovýchodní Asie, kde nedávno vyrostly velké zpracovatelské kapacity. Proto směřují kamiony s lisovanými PET lahvemi z ČR do západoevropských přístavů, odkud jsou v obrovských námořních kontejnerech odváženy do Číny. Nejlepší zpracovatelé z PET lahví vyrábějí velmi kvalitní vlákno - fleece. Je proto možné, že ta nová „flíska“ z tržnice v sobě má vlákna z PET lahví, které jste před časem hodili do kontejneru.

Ostatní plasty však najdou zpracování také: z fólií (pytlíků a tašek) se opět vyrábějí fólie. Tvrdé obaly od šampónů, různé kosmetiky a jiných výrobků se po dotřídění melou, čistí a dále používají ve výrobě. Většinou nahrazují část panenské suroviny, a tím snižují její spotřebu.

Zajímavá je cesta, kterou absolvuje složka, nazývaná směsný plastový odpad, tedy zbytek po vyřídění ostatních dobře využitelných frakcí. U plasty totiž nelze často rozpoznat, z jakého materiálu je. Přitom zpracování polyesteru, polyethylénu nebo polypropylénu je velmi rozdílné. Podaří-li se na lince tyto složky rozdělit, mají naději, že je opravdu dobře prodají. Často to však nejde, a pak se směsný plast musí nějak využít. Vyrábějí se z něj výrobky, které možná nejsou na první pohled příliš krásné, ale svou práci zastanou: například zatravnovací dlaždice, „korýtka“ na ukládání kabelů do země, protihlukové stěny nebo třeba i U-rampy. Směsný plast je však někdy tak znečištěn, že se ho nevyplatí ani recyklovat. Pak může posloužit pro výrobu alternativního paliva.

Sklo, o němž jsme se tady zatím moc nezmiňovali, je odváženo přímo do skláren nebo specializovaným úpravcům. Pro jeho dotřídění jsou potřeba linky se zvláštní technologií. Donedávna se ve Středočeském kraji sbíralo sklo jen do zelených kontejnerů. Teď se v některých regionech kraje chystají zavést oddělený sběr barevného a bílé (tedy bezbarvého) skla. Sklářny požadují, abychom jim dodávali sklo vyříděné podle barvy. To je nejjednodušší zařídit tříděním do dvou kontejnerů. Svozové firmy proto rozšiřují síť o kontejnery na bílé sklo.

Co se stane, když se do některé vyříděné komodity dostane, co tam nepatří? Jednoduše řečeno: celá ta práce i vynaložené peníze přijdou vniveč. Odpad je surovina - prodává se dále zpracovatelům, kteří z ní vyrábějí nové výrobky. Kupující celkem logicky požadují, aby byla surovina co nejkvalitnější. Své výrobky totiž musejí prodat, a opět se na nich požaduje co nejvyšší kvalita. Nežádoucí příměsi však mohou odpad jako surovinu zcela znehodnotit. A proto možná někdy vidíte, jak popeláři vysypávají kontejner s plasty mezi směsný odpad: stačí jeden koš z kuchyně, se kterým byl kdosi líný popojít pár metrů - a PET lahví už není surovina, ale odpad dobrý leda tak na skládku.

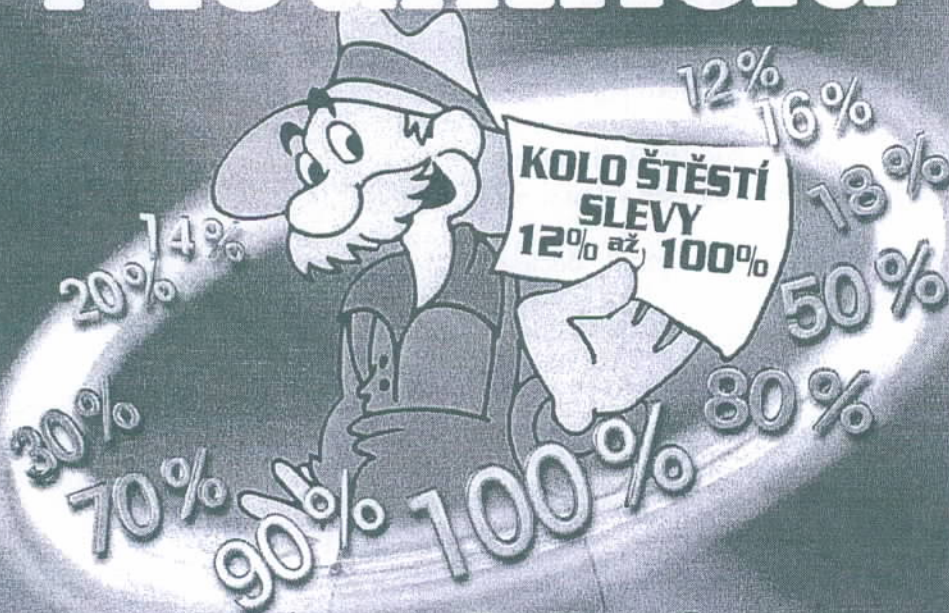
Zpracováno z materiálů krajského úřadu

Mountfield

**Vše se točí
kolem štěstí!**

MĚLNÍK

**Českolipská 3476
tel.: 315 621 522
fax: 315 621 524**

**Kolo štěstí
vytočte si slevu až 100%**

Otevřeno od 5.1.2008

Veselé Vánoce a šťastný nový rok.

Mountfield

